

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucí práce

Jméno autora: Kateřina Podlipná

Název práce: Aspekty fungování a sociální podpory rodin s nemocným jedincem

Vedoucí práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. et Mgr. Petra Ambrožová, Ph.D.

Téma práce:

Bakalářská práce se zabývá velmi naléhavou, avšak zatím spíše málo zpracovanou problematikou sociální podpory u rodin, jejichž členové se musí vyrovnávat s onemocněním někoho z rodiny. V tomto případě se jedná o konkrétní autoimunitní poruchu, tzv. Systémový lupus erythematoses. Cílem práce, který autorka uvádí (str. 1) je poukázat na to, „jak funguje systém sociální podpory rodiny, které se musí vypořádat s těžkou životní situací, při které onemocní jeden z jejích členů...“ Autorka přitom vychází i z vlastní zkušenosti, která ji k tématu přivedla a zároveň s ní může téma konfrontovat.

Zaměření práce a její struktura:

Práce je zaměřena teoreticko-empiricky; text má pět kapitol v teoretické části, šestá část je částí empirickou. Práce má celkem 47 stran textu, obě části (teoretická i empirická) dohromady tvoří vyvážený celek. Autorka uvádí, že možnosti opírat se o odbornou literaturu jsou v této oblasti omezené, práce uvádí 25 zdrojů použité literatury. V úvodu autorka sděluje, že toto téma není takřka vůbec zpracované v odborné literatuře, přesto se autorka o některé zdroje v textu opírá. Jaké texty to jsou a z jaké jsou oblasti?

Teoretická část:

V teoretické části se autorka nejprve věnuje problematice rodiny, na kterou se snaží (jak uvádí název kapitoly 2) dívat z pohledu sociologie a psychologie. Lze očekávat, že uváděné poznatky uvedou čtenáře především do studované problematiky, ale možná zcela zbytečně autorka zůstává v rovině schematického pohledu sociologie a psychologie. Není rodina multidisciplinární fenomén, který svou povahou nelze vidět jen ryze očima jedné disciplíny? Je možné skutečně odlišovat funkce rodiny z pohledu sociologie a z pohledu psychologie? Již lepší zacílení má kapitola 3 věnující se podpoře v rodinném prostředí. Významnou je část, která zmiňuje vliv sociálních vztahů na zdraví jedince a podporu v krizových životních situacích. Zajímavou je i část věnovaná chronickému onemocnění a jeho možným dopadům i kapitola o onemocnění Systémový lupus Erythematoses (SLE). Vhodné by bylo ještě lepší propojení mezi těmito kapitolami a kapitolami o sociální podpoře i vztahu k rodině s onemocněním. Toto vzájemné propojení kapitol by mohlo být ještě lépe vyváжено.

Empirické šetření:

Autorka si v empirické části klade za cíl zjistit, jak se členové rodiny dokážou vypořádat s rolí pomocníka při onemocnění blízké osoby, kterou autorka rozvádí do dílčích otázek (na str. 19). Autorka využila pro své šetření kvantitativní přístup a sběr dat cestou dotazníkového šetření vlastní konstrukce. Dotazník cílila na rodiny, které mají doma nemocného člena onemocněním SLE a to cestou sociální sítě, kterou lidé s onemocněním SLE využívají. Autorka získala data od 100 respondentů a popisuje typ výběru jako cíleně náhodný – co tím je myšleno? Jak

chápat větu, že respondenty byli náhodní členové domácností, ve kterých minimálně jeden člen onemocněl SEL? Rozhodně by bylo velmi odvážné uvažovat o reprezentativitě souboru, i když byli respondenti z různých částí České republiky. Autorka formulovala tři hypotézy, k nimž připojuje vysvětlení jejich vzniku. Další důležitou a zajímavou částí je vyhodnocení výsledků šetření. U tabulek a grafů by bylo vhodnější jejich název nevolit jen „tabulka výsledků k otázce č. xxx“, ale uvést konkrétní znění otázky. Pro orientaci čtenáře je to příhodnější. Pro porovnávání různých skupin respondentů jsou rozhodně vhodnější procentní zastoupení, to umožňuje porovnávat skupiny i při různých počtech respondentů (viz věta na str. 44 - „23 respondentů z ostatních věkových skupin si totiž myslí, že jsou schopni se vcítit do pocitů nemocného, oproti 12 respondentům z řad vrstevníků – i když celkový počet respondentů je zde 100). Hovoří se též spíše o validitě dotazníku, nikoliv o validitě otázek (str. 20).

Využitelnost pro praxi je v kontextu studovaného oboru inspirativní, téma lze dobře aplikovat v pedagogice.

Rozsah práce odpovídá požadavkům na bakalářskou práci.

Práce s odbornými zdroji:

Citované prameny jsou aktuální, většinou tuzemské. Je třeba upozornit na některé drobné chyby - někde chybí odkazy (např. str. 2 u klasifikace rodiny - zřejmě zde má být i jiné slovo nikoliv kvalifikace rodiny, ale klasifikace rodiny). Jako citace je zbytečně kurzívou označena i úvodní část věty – např. *Podle Matouška v knize Podpora rodiny se toto téma.....* (str. 5) Je zde opomenut i autorský kolektiv, protože odkaz je na publikaci Matoušek, Pazlarová a kol., 2014).

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce:

Práce je psána s některými překlepy a stylistickými neobratnostmi – např. str. 2 „jedinec se od rodiny také učí **správných reakcí**“, „pokud se na rodinu podíváme z pohledu sociologie, tak jí...“. Nevhodné jsou také některé lidové výrazy typu „psychologie se na rodinu **kouká**...“ „...“, **akorát** u někoho se sejde...“ ke komu/ k čemu se nejčastěji **obraceli** blízké osoby“ –

Celkové zhodnocení bakalářské práce:

Předkládaná práce řeší zcela originální téma, což je jeho velkou předností. Autorka přistupovala k řešení tématu se zájmem a vlastní iniciativou a toto je třeba skutečně ocenit. Na textu je však poněkud znát méně šťastné načasování jednotlivých fází zpracování a časová tíseň v závěru celého procesu. Zvláště formální nedostatky by bylo možné při lepším managementu ještě podchytit a vyladit. Přes všechna úskalí však autorka nakonec odevzdala text, který sice má svoje nedostatky, ale zároveň svůj potenciál a autorka nepochybně téma představí přesvědčivou obhajobou.

Otázky k obhajobě:

- Vnímáte jako reálné vytvoření tuzemské organizace, která by podporovala osoby s SLE a jejich rodiny? Jaké kroky by bylo třeba v takové záležitosti podniknout?

Datum: 5. 5. 2019